

Titel: Fremgangsmaaden, naar nogen skal umyndiggøres, eller Enke skal sættes under fast Lavværgemaal.

Citation: "Fremgangsmaaden, naar nogen skal umyndiggøres, eller Enke skal sættes under fast Lavværgemaal.", i *1902/1903: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r13-shoot-chptrd1e10161/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: 1902/1903: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

de Spørgsmaal angaaende Sagens Genstand, som Retten maatte gøre. Ugrundet Undladelse heraf eller Vægning herved har til Følge, at Sagen afvises.

§ 420.

Ligeledes kan Retten, hvis Sagsøgte bor eller opholder sig i Riget, paalægge denne at fremstille sig til Afhørelse under Domsforhandlingen og der under Ed besvare de Spørgsmaal angaaende Sagens Genstand, som gøres af Retten. Ugrundet Undladelse af at møde eller Vægning ved at svare medfører dog kun Virkning efter § 421, 2det Punktum.

§ 421.

Indrømmende Proceserklæringer fra Sagsøgtes Side have ikke Virkning som bindende Grundlag for Stridsspørgsmaalets Indhold og Omfang, men der kan alene tillægges dem Betydning som Bevismidler. Ligeledes kan Sagsøgtes Udeblivelse, Tavs-
hed eller ubestemte Erklæringer i de i § 316 omhandlede Tilfælde kun tages i Betragtning som Bevisdata imod paagældende.

§ 422.

Parts Ed finder, bortset fra de i §§ 419 og 420 omhandlede Tilfælde, ikke Anvendelse i Ægteskabssager.

§ 423.

Overranklageren kan under Iagttagelse af Reglerne i Kap. 32 som Intervenant paa det offentlige Vegne indtræde i en Ægteskabssag for at forhindre, at Skilsmis-
dom eller Dom, hvorved et Ægteskab erklæres ugyldigt, urettelig tilsniges; han kan ligeledes, uden at være indtraadt i Sagen i første Instans, i det anførte Øjemed paa det offentlige Vegne paaanke en saadan Dom.

§ 424.

I Sager, hvorunder en bortbleven Persons Arvinger ifølge Frd. 11te Septbr. 1839 søge sig hans Formue tilkendt enten til Indtægtsnydelse eller til Ejendom, have Sagsøgerne i Overensstemmelse med Grundsætningen i § 418 at drage Omsorg for, at et Forsvar for den bortblevne beskikkes, i Løndretssager af Rettens Justitarius, i Underretssager af vedkommende Dommer, ligesom de ere pligtige efter Rettens Paa-
læg at fremstille sig for at afgive edelig Forklaring angaaende de Omstændigheder, paa hvilke Sagens Afgørelse beror.

*Kapitel 40.***Fremgangsmaaden, naar nogen skal umyndiggøres, eller Enke skal sættes under fast Lavværgemaal.**

§ 425.

Begæring om Umyndiggørelse kan fremsættes af paagældendes Ægtefælle, Slægtninge i op- eller nedstigende Linie eller første Sidelinie, Værge, Kurator eller Lavværge.

Derhos er i alle Tilfælde Øvrigheden berettiget til at andrage paa nogens Umyndiggørelse, naar dette efter de Oplysninger, som enten fra vedkommende selv,

hans Slægt eller Venner eller paa anden Maade ere komne Øvrigheden i Hænde, maa anses for rigtigt.

Endelig kan enhver selv andrage paa at blive umyndiggjort.

§ 426.

Begæring om Umyndiggørelse indleveres skriftlig til Underretten paa det Sted, hvor den paagældende, om hvis Umyndiggørelse der er Spørgsmaal, bor eller opholder sig; har han ikke bekendt Bopæl eller Opholdssted, da til Underretten paa det Sted, hvor hans sidste bekendte Bopæl eller Opholdssted er beliggende.

Skriftlige Beviser for de Omstændigheder, ved hvilke Umyndiggørelsen skal begrundes, skulle saa vidt muligt ledsage Andragendet. Skønnes yderligere Oplysninger fornødne, kan Underrettsdommeren gøre vedkommende opmærksom herpaa og opfordre ham til at tilvejebringe dem, ligesom Underrettsdommeren kan indkalde den, der søges umyndiggjort, til at møde for ham.

§ 427.

Er Begæringen udgaaet fra den, om hvis Umyndiggørelse der er Spørgsmaal, eller indvender han ikke noget derimod, efter at han af Underrettsdommeren er opfordret til at møde og erklære sig derom, tilfaldet det Underrettsdommeren ifølge de foreliggende Oplysninger at afgøre, om der er tilstrækkelig Grund til Umyndiggørelse, og i bekræftende Fald har han da at afgive endelig Umyndiggørelsesdekret, som ikke kan paakæres.

I alle andre Tilfælde har Underrettsdommeren at indsende Andragendet og de samme ledsagende Beviser i Forbindelse med saadan skriftlig Erklæring, hvortil han maatte finde Grund, til den Landsret, under hvilken han staar.

Dersom Umyndiggørelsesgrunden findes at være sandsynliggjort ved de fremlagte Beviser, og der kan antages at være Fare forbunden med Opsættelse, kan Underrettsdommeren uden Hensyn til Indsendelsen til Landsretten afgive et foreløbigt Umyndiggørelsesdekret, der, da det straks træder i Kraft, bliver at tinglyse og i øvrigt offentliggøre paa den Maade og med de Retsvirkninger, som Pl. 10de April 1841 bestemmer. Samtidig med Dekretets Afgivelse beskikker Underrettsdommeren en foreløbig Værge.

§ 428.

Landsrettens Justitiarius beskikker en Sagfører til at varetage dens Tarv, som søges umyndiggjort, hvis ikke en Sagfører anmelder sig som antaget af denne, og bekræfter derefter mundtlig Forhandling af Sagen i et Retsmøde, til hvilket begge Parter indkaldes ved Foranstaltning af Landsrettens Justitiarius og med et af ham bestemt Varsel.

§ 429.

Efter at Parterne have ytret sig, afgør Retten paa Grundlag af de foreliggende skriftlige Beviser og Erklæringer samt den Bevisførelse, der yderligere maatte have fundet Sted, om endeligt Umyndiggørelsesdekret skal afgives, eller om Begæringen herom skal nægtes.

§ 430.

Udebliver den, der andrager paa nogens Umyndiggørelse, i noget af de i §§ 428 og 429 omhandlede Møder, afvises Sagen, dersom ikke Retten i Omstændighederne finder Grund til at udsætte den.

§ 431.

Med Hensyn til Paalæg af Omkostningerne ved heromhandlede Fremgangsmaade, derunder indbefattet Sager til den ifølge § 428 beskikkede Sagfører, komme Reglerne i Kap. 24 til Anvendelse, saaledes at den, der umyndiggøres, betragtes som tabende.

§ 432.

Den ovenangivne Fremgangsmaade bliver ogsaa at anvende, naar der af andre fremsættes Begæring om, at Enke maa sættes under fast Lavværgemaal.

Naar en Enke selv begærer at blive sat under fast Lavværgemaal, har Underretsdommeren uden videre Undersøgelse at tage Begæringen til Følge.

§ 433.

Naar endelig Umyndiggørelsesdekret er afgivet, eller naar det er besluttet, at en Enke skal sættes under fast Værgemaal, paahviler det vedkommende Ret straks at give den til Værges eller Lavværges Ud nævnelse kompetente Myndighed Underretning herom.

§ 434.

Naar enten Øvrigheden eller den Person, der er erklæret umyndig eller sat under fast Lavværgemaal, eller nogen af de i § 425, 1ste Stykke, angivne Personer for Landsretten tror at kunne oplyse, at der ikke længere er Grund til denne Foranstaltning Vedbliven, har paagældende at indgive et Andragende til Landsretten i den Kreds, hvor den umyndiggjorte bor, om at maatte blive stedet til i et Retsmøde at begrunde eller lade begrunde en Begæring om Umyndiggørelsens Ophævelse. Er Sinds svaghed Umyndiggørelsesgrunden, kan der dog i Reglen ikke tages Hensyn til et af den umyndiggjorte eller af andre paa hans Vegne indgivet Andragende, medmindre det er ledsaget af Anbefaling fra en Embedslæge eller fra Overlægen paa den Helbredelsesanstalt, paa hvilken den umyndiggjorte maatte være anbragt.

Derefter har Landsretten at beramme et Retsmøde, om hvilket der meddeles den umyndiggjortes Værges betimelig Underretning; i Retsmødet høres de paagældende, og de frenforte Beviser overvejes, hvorefter Landsretten enten ophæver Umyndiggørelsesdekretet eller afslaar Begæringen herom.

I sidste Fald bæres Omkostningerne ved Forhandlingerne af den, der har rejst Sagen. Ophæves Dekretet, afholdes Omkostningerne af det offentlige.

§ 435.

De om Landsretsproceduren givne Forskrifter komme i øvrigt med de af det foregaaende følgende Lempelser til Anvendelse i disse Sager.

*Kapitel 41.***Fremgangsmaaden ved at erhverve Mortifikations- eller Ejendomsdom.**

§ 436.

Sager, hvorunder Mortifikation søges, blive, for saa vidt angaar Gældsbreve, ved hvilke der er givet Pant i fast Ejendom, at anlægges ved Underretten paa det Sted, hvor den faste Ejendom er beliggende, og ellers ved Landsretten paa det Sted, hvor vedkommende Dokument er udstedt. Lade disse Regler sig ikke anvende, f. Eks. fordi Dokumentet er udstedt af en dansk Undersaat i Udlandet, skal Sagen anlægges i Kjøbenhavn.